

# Jaarverslag 2017

*Samen voortbouwen op sterke basis*



Beste lezer,

Het jaar 2017 ligt inmiddels achter ons. We kijken terug op een mooi jaar, inhoudelijk en financieel gezien. Graag blik ik namens het bestuur kort met u terug op dit jaar, als inhoudelijke toelichting op de bijgesloten financiële jaarrapportage.

### **Ondersteuning van lokale stichtingen**

Begin 2017 telde het netwerk van Present in Nederland bijna 70 actieve stichtingen. In de loop van het jaar zijn er vier nieuwe stichtingen bijgekomen: Present De Fryske Marren, Present Parkstad, Present

De Walden en Present Bronckhorst. Daarnaast zijn er op twee plekken in het land werkgroepen die voorbereidingen treffen voor het opstarten van een stichting. Een groot deel van onze tijd besteedden we aan ondersteuning en facilitering van deze bestaande en nieuwe (opstartende) stichtingen. Het adviseren van stichtingen bij vraagstukken, begeleiden bij transitiefases lokaal en het organiseren van ontmoetingen en trainingsmomenten behoren tot het kernpakket van taken. Onze aandacht ging daarbij niet alleen uit naar de betaalde krachten van de lokale stichtingen, maar ook naar de bestuursleden. Zij bepalen lokaal samen met de betaalde krachten en andere vaste vrijwilligers hoe de stichting draait.

Deze bestuurders helpen we dan ook graag hun taak goed uit te oefenen. Tot slot is er ook de nodige tijd besteed aan fondswerving voor lokale stichtingen. We hebben mede daardoor gelukkig ook weer een aantal grote nieuwe financiers gevonden voor activiteiten van lokale stichtingen.

### **Resultaten op doelstellingen 2017 Mid term evaluatie**

Een van onze financiers heeft na een aantal jaar financiering de vraag voorgelegd om de effecten van Present Nederland op lokale stichtingen te laten onderzoeken. We hebben onderzoeksbureau Avance gevraagd om onze dienstverlening onder de loep te nemen en betrokkenen van lokale stichtingen (betaalde krachten en bestuurders) te vragen naar hun mening en behoeften. Dit heeft geresulteerd in een eindrapport met bevindingen en adviezen die input vormden voor het nieuwe meerjarenplan. De dienstverlening wordt gemiddeld met een 7,5 gewaardeerd, waar we blij mee zijn. Maar we kunnen nog beter rekening houden met de verschillende behoeften in ondersteuning van lokale stichtingen en meer ondersteuning op het gebied van naamsbekendheid, werkgeverschap en fondswerving.

### **Nieuwe meerjarenstrategie**

Het vorige beleidsplan 'Samen Present' liep eind 2017 af. 2017 stond dan ook in het teken van het bepalen van een nieuwe meerjarenstrategie. We hebben in 2017 veel tijd besteed aan het gesprek in het netwerk over Present in de toekomst. Wat is er veranderd in het maatschappelijke veld? Waar moeten we rekening mee houden als we plannen maken voor de komende jaren? Waar willen we over een aantal jaar staan met Present in Nederland? En welke rol heeft Present Nederland daarin als ondersteuner van lokale stichtingen? Dit waren belangrijke vragen waar we met zowel betaalde krachten als met bestuursleden van lokale stichtingen en een aantal externen

over in gesprek zijn gegaan. Eind 2017 lag er een concept dat tijdens de Presentraad op de bijzonder mooie Presentdagen in januari 2018 is vastgesteld. Het plan geeft richting aan waar we de komende jaren (2018-2021) met elkaar aan werken en welke rol Present Nederland oppakt.

### **Versterking naamsbekendheid en donateurswerving**

De merk 'Present' is in bepaalde kringen bekend en sterk. Maar niet overal. Het kan nog sterker neergezet worden. En daar hebben we in 2017 aan gewerkt. De social media campagne heeft zowel landelijk als lokaal veel meer bekendheid en volgers opgeleverd. Daarnaast zijn er campagnematerialen ontwikkeld. In 2018 gaan we verder met hoe we het verhaal van Present goed over het voetlicht kunnen brengen. Hiervoor is eind 2017 een nieuwe communicatieadviseur aangesteld die lokale stichtingen en Present Nederland hierbij kan helpen.

### **Inzet praktijk- en leergemeenschap**

Ook afgelopen jaar heeft Present Nederland heeft Present Nederland zich ingezet op de verbinding van lokale stichtingen. Er is een gemaakt met het centraal beschikbaar stellen van informatie (online en offline) en een digitaal (facebook) platform waarbij we ervaringen uitwisselen en samen kennis ontwikkelen. Het draagt bij aan de sterk ervaren behoefte van lokale stichtingen om onderdeel te zijn van een groter geheel. Dat stimuleert en geeft steun. Present Nederland zet zich in dat alle losse stichtingen niet alleen een facilitaire 'organisatie' ervaren maar ook als een 'gemeenschap'. Een gemeenschap waarbij we onze missie, inspiratie en beleving met elkaar delen. De jaarlijkse Presentdagen met een opkomst van rond de 85 procent (coördinatoren en besturen) laten fysiek zien wat een jaar lang word opgebouwd.

### **Vrijwillig Dichtbij**

Door deelname aan het programma 'Vrijwillig Dichtbij' waar Present samen met 13 andere landelijke vrijwilligersorganisaties aan deelneemt, was er ook in 2017 ruimte voor veel ondersteuning op maat voor lokale stichtingen, toerusting van coördinatoren op het gebied van werken met en aansturen van vrijwilligers, intervisie rond thema's als projecten met en voor vluchtelingen en statushouders en het aanhalen van de banden met de bestuursleden van lokale stichtingen. Bij Present staat het lokaal eigenaarschap bij iedere lokale stichting voorop. Er is lokaal veel kennis en ervaring bij bestuursleden. Omdat zij elkaar niet vanzelfsprekend ontmoeten, maar wel verantwoordelijk zijn voor medewerkers, fondswerving en lokale inbedding, hebben we ook dit jaar geïnvesteerd in ontmoetings- en uitwisselingsmomenten voor deze groep Presenters.

### **Onze school is Present**

Eind 2016 startte het project 'Onze school is Present'. Samen met zeven stichtingen Present, Hogeschool VIAA en een aantal basisscholen is een methodiek voor het basisonderwijs ontwikkeld en getest. In november 2017 werden de resultaten van de pilotfase gedeeld en is de methodiek gepresenteerd. De methodiek sluit goed aan bij de burgerschapsvorming voor het basisonderwijs. Sinds januari 2018 is de methodiek be-

schikbaar voor stichtingen en scholen. We hopen dat veel scholen enthousiast worden om met de methode op een heel mooie manier te kunnen werken aan burgerschapsvorming.

## **Umoja**

Het blijven inspireren en betrekken van kerken bij de beweging van omzien naar elkaar is voor Present belangrijk. Het zorgt voor lokaal draagvlak en ingang bij groepen vrijwilligers. In 2016 is samen met Tear Stichting Umoja Nederland opgericht, met als doel om kerken te inspireren en op een vernieuwde manier met kerken samen te werken. In 2017 is een coördinator aangesteld die nu het programma Umoja verder introduceert in het land. De inzet van het team van Present Nederland is daarmee veranderd. Present Nederland blijft vanzelfsprekend betrokken, maar onze rol is veranderd. Present is vertegenwoordigd in het bestuur van Umoja.

## **Verduurzamen 2.0**

Het afgelopen jaar stond in het teken van fondswerving voor onder andere het programma verduurzamen 2.0. We hebben twee financiers gevonden, waardoor in het laatste kwartaal van 2017 het programma kon starten. Lokale stichtingen konden in het najaar een aanvraag indienen en in december 2017 zijn de eerste toekenningen gedaan. Een aantal stichtingen is inmiddels in januari van start gegaan met activiteiten die bijdragen aan de lokale verduurzaming van de nog jonge stichtingen. In 2018 zal het programma verder invulling krijgen.

## **Inzet groei**

De werkwijze van Present is niet zomaar door andere organisaties op te pakken maar vervult wel een zeer gevoelde maatschappelijke behoefte. Daarom is vanuit Present Nederland verder ingezet op groei. We mochten vier nieuwe stichtingen mede mogelijk maken. Ook hebben we ingezet op uitbreiding van het aantal groepen, gemeenschappen en netwerken zoals bedrijven, scholen en studenten. Daarnaast hebben we de lokale gemeenschappen gestimuleerd om mensen (nog) meer bewust maken van de mogelijkheid om vervolg te geven aan het eenmalige project: via Present of andere organisaties, of als 'goede buur'. Tegelijk moge duidelijk zijn dat groei niet ten koste gaat van een sterk kenmerk van Present namelijk kwaliteit en professioneel begeleiden. Ook daarom heeft Present Nederland via advies en opleidingen het afgelopen jaar de formule bewaakt. De lokale stichtingen worden gemotiveerd om zich blijvend toe te wijden groepen te begeleiden en de projecten zorgvuldig te organiseren.

## **Inzet rond armoede**

Present zet zich in voor mensen in armoede. Vanuit landelijk beschikbare gelden voor bestrijding van armoede hebben we twee partijen bereid gevonden te investeren in projecten en ontmoetingen die lokale stichtingen kunnen organiseren met vrijwilligers. Deze vrijwilligers hebben wat financiële middelen om naast het opknappen of schoonmaken van het huis ook wat spullen aan te schaffen. Met als doel van het huis een thuis te maken voor de kinderen en hun ouders. Alle projectgelden hiervoor gaan direct naar lokale stichtingen.

### **Financiële positie Present Nederland**

Begin 2017 is het beleid 'bijdragen naar vermogen' ingevoerd. Iedere lokale stichting ontvangt nu facturen voor een jaarlijkse bijdrage aan Present Nederland die beter aansluit bij de inkomsten dan voorheen. Dit wordt als zeer prettig ervaren. Dat merken we ook in het betalingsgedrag, wat we door invoering van het nieuwe financiële systeem Twinfield ook beter kunnen monitoren.

### **Tot slot**

Als we terugkijkend, was 2017 een jaar van bestendigen én vooruitkijken. Een mooie combinatie die ons netwerk weer sterker heeft gemaakt. Vol vertrouwen bouwen we daar in 2018 op voort!

Erik Dannenberg,  
Voorzitter Stichting Present Nederland



# Jaaroverzicht 2017/2018

*Present dankbaar voor groei diversiteit vrijwilligersaanbod*



Het seizoen 2018/2019 staat voor de deur. Een goed moment om nog even terug te kijken op het afgelopen jaar waarin onder andere de eerste Presentscan werd gehouden. De Presentscan is de jaarlijkse scan die alle trends en ontwikkelingen binnen de Present gemeenschap monitort. Dit geeft een goede indruk hoe de Present vlag erbij hangt. We stellen de (scheidend) directeur Tiemen Zeldernust een vijftal vragen.

## Welke cijfers en ontwikkelingen zijn kenmerkend voor 2017?



“Er is geen sprake van groei in aantallen vrijwilligers, wel wordt de herkomst van groepen steeds diverser: de beweging wordt breder. Hoewel we het (nog) niet exact registreren is de schatting van alle lokale stichtingen dat maar liefst iets meer dan de helft van de vrijwilligers nieuw is. Ook tonen de cijfers dat het Present model om door één betaalde kracht veel nieuwe vrijwillige kracht aan te boren nog altijd springlevend is! Ook de innovatieve kracht van Present om nieuwe groepen te bereiken wordt bevestigd. 72% van de Present ondernemingen is het afgelopen jaar met vernieuwing bezig geweest zoals Mix & Match, Present in bedrijf en Onze School is Present.”

72% van de Present ondernemingen is het afgelopen jaar met vernieuwing bezig geweest zoals Mix & Match, Present in bedrijf en Onze School is Present.”

## Onderscheidt Present zich nog steeds ten opzichte van anderen?



“De kernkwaliteit van Present blijft: uitdagen van mensen om met hun aanbod en via een groep (dat kan ook samengesteld zijn) vrijwillig, eenmalig in te zetten voor de (kwetsbare) ander. Doordat we de vrijwilliger goed weten uit te dagen en te ontzorgen wordt er veel extra samenlevingskracht aangeboord. Onze rol wordt steeds meer herkend en gewaardeerd door lokale partners en overheden. Andere vergelijkbare initiatieven dagen ons echter wel uit om zelf ook

scherp te blijven op waar onze kracht wel ligt en waar niet.

Daarnaast is het kenmerkende van Present dat we ons niet tot een domein beperken, zoals veel hulpverlenende organisaties wel doen. Daardoor hebben we een breder zicht op de vaak onleefbare situaties die we aantreffen. Dat geeft ons belangrijke inzichten in de dilemma's van het sociale domein die we mogen delen. Wij kiezen ervoor daarin vooral praktisch te blijven en aan de slag te gaan met vrijwilligers. Dat brengt zichtbaar hoop en perspectief. Het begint met gewoon doen, de rest volgt daarna.”

## Waar is Present trots op?



“Dagelijks krijgen we hartverwarmende reacties van hulpverleners die de impact van Present projecten terug zien bij hun cliënten. Sommigen kregen na jaren van eenzaamheid een groep vrijwilligers over de vloer die liefdevol het verwaarloosde huis opknapt. Steeds meer gezinnen doen iets extra's voor een ander kwetsbaar gezin via de Present zomerpakketten actie die in divers plaatsen wordt gehouden. Bedrijven ontdekken steeds meer deze praktische vorm van Maatschappelijk verantwoord ondernemen. Maar het maakt ons misschien nog wel meer trots dat vrijwilligers

zelf enthousiast zijn nadat ze eerst wat argwanend waren of er tegenop zagen. Via Present ervaren ze hoe verrijkend het is om anderen te helpen en hoe hun blik op mensen en de samenleving is verbreed.

## Customer journey

"Daarnaast hebben we dit jaar een voorzichtig begin gemaakt met het verkennen van de mogelijkheden rondom de customer journey ofwel de vrijwilligerservaring.

Met als doel dat de vrijwilliger op die manier sneller nogmaals iets voor een ander zal doen, binnen zijn netwerk positief zal spreken over Present/vrijwilligerswerk in de hoop dat hij zo anderen overtuigd ook een keer een ander te helpen en/of donateur/ambassadeur wordt van Present. Inmiddels hebben we deze gedachtesgangen uitgebreid besproken en zijn we op het punt om de ontwikkeling van de customer journey (s) en de vervolgstappen die hieruit voortkomen aan diverse lokale Presenten in het netwerk voor te leggen."

## Is het allemaal rozengeur en maneschijn of liggen er ook uitdagingen?



"Zeker zijn die er. Ons relatiebeheer kan structureler en beter. Zowel met onze partnersorganisaties als onze vrijwilligers. De binding met de vrijwilligersgroep voor en na het project is cruciaal voor een duurzaam vervolg bij de vrijwilliger zodat het niet bij die ene keer blijft. Ook de relaties met partners in het veld kan beter en moeten we vrijmoedig om steun blijven vragen.

Het is hard werken om de vrijwilliger van nu te mobiliseren dat kost tijd en dat kost geld. Het mag ook wat kosten want de samenleving en de vrijwilligers zelf krijgen er veel voor terug. Iedere steun is daarbij welkom. Daarnaast moeten we goed op onze mensen blijven passen. We willen soms meer dan we kunnen. Door gebrek aan menskracht ligt nog teveel focus op het 'hoofd boven water houden'. De spanning tussen ambitie en realiteit speelt extra in de levensfase van stichtingen die 4 t/m 8 jaar bestaan. Ze ervaren vaak een tekort aan vrijwillige menskracht rondom groepenbegeleiding of fondsenwerving waardoor druk op hun betaalde coördinator toeneemt. Ook in hun werk en privé balans. Ruim 60% geeft aan niet de benodigde kwaliteiten in huis te hebben om het veelzijdige werk goed te blijven doen zoals financieel- of personeelsmanagement, communicatie en fondsenwerving. Bovendien worden door de werkdruk de inzichten uit evaluaties te weinig gebruikt om de werkprocessen te verbeteren. In de regiobijeenkomsten in het najaar, de besturendag en via de individuele trajecten gaan we hier nog meer aandacht aan geven. Daarnaast blijft dus het zoeken naar structurele financiële ondersteuning om nog meer verschil te maken."



## Hoe ziet jouw eigen toekomst eruit?



“Samen met mijn vrouw Anita start ik per 1 januari een **gezinshuis**. We willen graag kinderen een **veilige gezinsomgeving** bieden als dat in de gewone thuissituatie niet meer mogelijk is. Mensen die in knel zitten raken me. Bij Present heb ik geleerd dat ook al ben ik zelf verre van perfect of verkeerd ik niet in de ideale omstandigheden om alles op te lossen, me dat niet moet weerhouden om toch **in actie te komen** en eerste stap te zetten.